

რედაქცია

დროება

ფასი განახლება

გოლოვინის პროსპექტზე თავ. მუხრან ბაგრატიონის სახლში კლუბის ქვემოთ.
 ხელის-მოწერა. მიიღება თბილისში «დროების» რედაქციაში, ქუთაისში, ჭილაძეების წიგნის მაღაზიაში, ვარკეთილში მცხოვრებთათვის ადრესი: Вн. Тип. Нисъ, въ редакцію «Дროება»
 «დროების» ფასი
 მთელის წლისა . . . 9 მან. სამის თვისა . . . 3 მან.
 ექვსის თვისა . . . 5 მან. ერთის თვისა . . . 1 მან.

ბაგრატიონის ქოველ დღე მარაბათის ბარდა.

სტრუქონზე რვა კამ. განცხადება მიიღება ქართული, რუსული და სხვა ენებზე.
 თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწავლებს და შეამოწმებს დასაბეჭდად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდველ წერილებს რედაქცია ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

ცალკე ნომერი «დროებისა» ღირს 5 კაპეიკა

მიიღება ხელის-მოწერა კაპეით

დროებაზე

პირველის აგვისტოდამ წლის დაძლევაძდე. ფასი ოთხი მანათი.

სოფლის მასწავლებლებისათვის სამი მანათი.

«დროების» ნომრები თითო-შაურად იყიდება, თბილისს გარდა: ქუთაისში, ჭილაძის მაღაზიაში, ფაქოს მათაში, და შუა ქვემოთ, კაბო ბაშაროვთან.

კორში, სასოგადოების დეპოში, ალალო თუთაყვანს.

აქვე მიიღება ხელის-მოწერა.

საქართველო

11 აგვისტოს.

პატივპატივი. გაზეთები ამბობენ, რომ იმ კომისიებს გზათა სამინისტროსას, რომელთაც გასინჯის რკინის გზის პროექტი გრაფის ბარანოვისა, შესაძლებელია ვერ უცვნიათ ჯერ ჯერობით საერთო წესდების შემოღება უკვე რკინის გზებისათვის. ამას გარდა ამ კომისიებს უარ უყვიათ უმაღლესის რჩევის დაწესება რკინის გზების შესახებ, რადგან ამისთანა რჩევა უფრო შეასუსტებს მთავრობის გავლენას რკინის-გზების გაშენებაზე.

«დროების» ტელეგრაფი, 14 აგვისტოს.

ს. მისხის გადაცალკეაზმა.

თქვენ კამდე მიღად მწუხარებას, მაგრამ ცრემლები შეგნე, უმინდა, გულს სამსადად მუკუთბიან;

ასალი გმუხვით ატანალი, ძველი წყდუ-კროგორი, ითუგნს ცმა ქე მივსიანი.

სამრავალკუვრად იმღებანი!.. მანსლდე-მეფონი მანსლდე მანსლდე.

აღარ შეგონა, თუ გულს ჩვეულს მწუხარებისას,

გადვილა რამე უმინდა დასე სავტრინობ-ლადა!..

მაგრამ დაკარგვა ამსანავის და მეგობ-რისა

მხელი უფიდა!.. კვადრ ატანს სორცო ამ სოფლადა!..

პატივი უკანსენელ 24 საათში მოკვდა ხოლერით კაირში ერთი და პროვინციებში 131.

ნიჟნი-ნოვოროდი. აქ მოვიდა დიდი მთავარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე უფროსი, რომელიც დიდის ამბით მიიღეს; ჯარები გასინჯა და პარასკევს სხვაგან მიდის.

ლონდონი. ტონკინიდან იწერებიან, რომ 3 (15) აგვისტოს ჰუგესთან, ხანოედამ 7 მილზედ, ფრანკუზები თავს დასხმინან ანამელებს და შემდეგ უკან დაუწვივათ. ფრანკუზებს 70 კაცი დასჭრიათ და 17 მოკვდომიათ.

პარიზი. აქაური გაზეთები აადელვა „ჩრდილო-გერმანიის წერილობა და ამბობენ, რომ ეს წერილი ცილის წამება, რომელსაც აზრად საზოგადოების შემინება აქვს. „Siecle“-ი ამბობს: საფრანგეთს მშვიდობიანობა სურს, მაგრამ მინც საკმაო ჯარი ჰყავს, რომ უსაფუძვლო მექარას ზიზდით მოექცეს.

12 აგვისტოს.

პატივპატივი. კუდი ცნობები მოვიდა ტურგენივზე; გული და გუტი განუწყვეტილად სტიკვა. სიკვდილის ფიქრი არ მორდება ავად-მყოფს, რომელიც სამინდად გახდა.

გაზეთები იწერებიან, რომ სახელმწიფო რჩევაში გზათა მინისტრს შეუტანია პროექტი შესახებ რკინის გზის კომიტეტების დაწესებისა დიდს სავაჭრო ადგილებში.

პარიზი. აქაური გაზეთები კიდევ არჩევენ ჩრდილო-გერმანიის

ჩვენს პატარა წესს, უმისათაც ამ მდარე რასმისა და ავლდა მუშა!.. შეაწირა სამშობლოს მსსკვრზადა;

აქ ვალ-მოხდილი წრფელის გულისთ და სინდისით,

აქ სავადრისად წინაბრუთახ წარსდგა შირ-ნათლად!..

მოკვდომდა, მაგრამ სანამდის ჩვენ ჩვენს უმინდა მანანს არ უფლავტებთ, არ გასწვდება კავშირი მშუი:

ჩვენთან იქნება უხიდავდა!.. მაგრამ რ-ნება

ვერ დაგვაიწუებს მანც ნამდვილს!.. და ბედს კემდუფი!!!

აგაი.

«ბაქო შავი» ჩივილი არ ახალია

ქველი

ხომ გავიგონია, მკითხველო, უბედურ კაცს ქვა აღმართში მოეწევაო; ისიც კარგად იცი, რომ უბედურები ყოველ წრეში და წოდებაში იპოევიან, მაგრამ ერთ წრეს, ერთ წოდებას დიდი ხანია მინიჭებული აქვს ეს შავ-დღეობა, უკეთურობა. ამ წოდებას გლეხობას ეძახიან; თვით სიტყვა გლეხობა ლატაკობას, უბედურებას მოასწავებს. და ვინ იცის, რამოდენა ეამთა მანძილი გაიგოს, ვიდრე გლეხობას პირი ეცელება და მათ ცხოვრებას მიაღებენ კეთილ-დღეობის შუქი. ჯერ ჯერობით კი სოფლები ის დაბალი ლობეა, რომლის გადაბიჯებას მხოლოდ უძლიერი ვერ ახერხებს; და როგორც ერთხელ გატეხილი ლობე, მუდმივ ქელით იმსხრევა და მიწას უსწორდება, ისე გლეხის ცხოვ-

რთის წერილს და ამბობენ, რომ საფრანგეთში ისეთი არა მომხდარა რა, რომ ამ წერილის დაწერა გამოეწვია. „National“ იწერება, რომ სამხედრო სამინისტრო ჯარების მომზადებას არ აპირობს. ოპიციონური ორგანი „Temps“ ფიქრობს, რომ თავადმა ბისმარკმა გააზვიადა საფრანგეთის შეიარაღება და ამითი უნდა გერმანიის პარლამენტის თანხმობა მიიღოს ახალს სამხედრო ხარჯებზედა.

სოქია. აქ მოვიდა რუსეთის წამომადგენელი იონინი.

მანა. სერბიის მეფემ უბოძა ავსტრო-ვენგრიის გარეშე საქმეთა მინისტრს უმაღლესი სერბიული ორდენი თეთრის არწივისა.

13 აგვისტოს.

ჩრდოსლორში. 12 აგვისტოს გრაფი შამბორი გარდაიცვალა; დაასაფლავებენ ერთის კვირის შემდეგ გორიცში; უკანსენელ წამადე გრძობა არ დაუკარგავს.

«დროება» გვიან მოგეიტანა მოულოდნელი ამბავი, რომელიც მწუხარებით აუვისდა გულს ყველას, ვინც თავის ბედნიერებას ხედავს საქართველოს ბედნიერებაში, ვინც ჩვენს ქვეყნის დიდებას და წარმატებას გულის ძვერით შეწყურებს და ელოდება მოუთმენელად, და ამ დიდების მიძიებელ მუშაებს ვინც გულწრფელ თანაგრძობით ეგებება. დღეს საქართველომ დაჰკარგა ერთი თავგანწირული პატიოსანი მუშაკი, მისი მარად ერთგული, მარად მოყვარული, ძვირფასი შვილი. დღეს აღარ გვყავს სერგეი მესხი და ამან შეგვაძრწუნა ყველა პეტერბურღში მყოფი

გლეხობა თან-და-თან განუწყვეტილად იწევს. მიზეზი ამ უკეთურობისა ბევრია, მაგრამ დღეს ჩვენ ერთს მათგანზედ შევაჩრებთ ყურადღებას, უფრო იმიტომ, რომ ეს მიზეზი ამ უკანასკნელ დროს ფრიად გამოიერდა და გლეხობის ცხოვრების დამცირებაში დაიჭირა არა უკანასკნელი ალაგი. მე ვიგულისხმებ იმ უსინდისო კანონის ფარებით მოტყუილებას, ცარც-ვას, რომელსაც ყოველ გვარი გაიძევრა, მოქნილი ვაჭარბრები ახერხებენ უმზაკრო და კანონების უკონდინარ გლეხობისადმი. მისაც კი ორიოდჯერ შეუღდავს ფეხი სამაზრო ან სასოფლო სასამართლოებში, ის უსათუოდ შეხედებოდა ამ სურათს: მსაჯულთა წინ მადიებელი მზარე თამასუქებით ხელში ითხოვს პასუხის-მგებელისაგან გადასახადს ფულს, პურს, საქონელს; უკანასკნელი კი ფიცით, მოწმების მოყვანით ამტკი-

მოსწავლე ქართველები, ამას ვსტირით ჩვენ და ხმას სტირის დღეს მთელი საქართველო. ვთხოვთ მსმხილოდა შენს უმანკო საფლავს, საკუნოდ დაუფიწყარო სერგეი! შენი სახელი სამარადისოდ ჩაიხვეჭება ჩვენს გონებაში, ის იქნება ჩვენი გამამხნელებელი ჩვენს მომავალს მოქმედებაში, ის ჩვენ მოგვაკონებს მამულისადმი შენს გულწრფელ სიყვარულს და ერთგულობას, შენს თავგანწირულს და უანგარო მტრობას და დაგვაფიქრებს, რათა ამ კემმარტად მაღალსა და ძვირფას ღირსებებში წავგაძოთ შენ.

საუკუნოდ იყოს, დაუღალაფო მუშაკო, შენი ხსენება!

პეტერბურღის ქართველი სტუდენტები.

თბილისი, 13 აგვისტო.

ჩვენს ეკონომიური ცხოვრება ისე მჭიდროდ შეკავშირებულია სხვა ქვეყნების ეკონომიური ცხოვრებასთან, რომ სიძვირისა, თუ სიიაფის ჩამოვარდა, ფულის დიდისა, თუ პატარა სარგებლით შოვნა ხშირად იმაზე დამოკიდებულია, მაგ. თუ რუსეთში პური რამდენი მოვიდა, ამერიკაში სიმინდის მოსავალმა იკლო, თუ იმატა და სხვ. რა თქმა უნდა რომ ეს ეკონომიური დამოკიდებულობა ყოველს წელიწადს განუწყვეტილად მოქმედებს, და თუ ჩვენი აზრი მართალია წრეულსაც იმოქმედებს.

შველანი სჩივიან სიძვირის ჩამოვარდაზე და ფულის სარგებლის უზომოდ გადიდებაზე. შველანი ამბობენ, რომ წრეწადლისთანა გაჭირებას ჩვენში ჯერ არ მოგწვრები-

ვართო და მართლაც, ძვირად თუ ვინმე მოსწრებია ასეთს უფულობას,

რება თან-და-თან განუწყვეტილად იწევს. მიზეზი ამ უკეთურობისა ბევრია, მაგრამ დღეს ჩვენ ერთს მათგანზედ შევაჩრებთ ყურადღებას, უფრო იმიტომ, რომ ეს მიზეზი ამ უკანასკნელ დროს ფრიად გამოიერდა და გლეხობის ცხოვრების დამცირებაში დაიჭირა არა უკანასკნელი ალაგი. მე ვიგულისხმებ იმ უსინდისო კანონის ფარებით მოტყუილებას, ცარც-ვას, რომელსაც ყოველ გვარი გაიძევრა, მოქნილი ვაჭარბრები ახერხებენ უმზაკრო და კანონების უკონდინარ გლეხობისადმი. მისაც კი ორიოდჯერ შეუღდავს ფეხი სამაზრო ან სასოფლო სასამართლოებში, ის უსათუოდ შეხედებოდა ამ სურათს: მსაჯულთა წინ მადიებელი მზარე თამასუქებით ხელში ითხოვს პასუხის-მგებელისაგან გადასახადს ფულს, პურს, საქონელს; უკანასკნელი კი ფიცით, მოწმების მოყვანით ამტკი-

ასეთს ცხოვრების სიძვირეს. ამ უფულოშია და გაჭირების უმთავრესი მიზეზი ის არის, რომ რუსეთიდან ფული უფრო გადის, ვიდრე შემოდის, რადგან რუსეთი უფრო ბევრსა ჰყიდულობს, ვიდრე ჰყიდის. ამას გარდა ბევრი კაპიტალისტი მეტის უშიშროებისათვის თავის კაპიტალს უცხო-ქვეყნების ბანკებში ინახავს და ხშირად თითონაც იქა სცხოვრობს. ამ მოვლენას მოსდევს, რასაკვირველია, ფულის სიმცირე და თან სიმცირე მეორე მიზეზის, ე. ი. ფულის უშიშროების აცილება. ჯერ კიდევ არ მომხდარა, მაგრამ პირველი მიზეზი წრეულად მანაც შესუსტდება და ცოტას ხნობით რუსეთის ვაჭრებს სულს მოადგმინებს.

საქმე ის არის, რომ წრეულს მეროპაში ყველგან პურის მოსავალი ნაკლები იყო და რუსეთში კი საზოგადოდ პურის მოსავალს აქებენ. შუნი, როდესაც ჯერ ამერიკა არა ჰგზავნიდა ურდავ პურს, რუსეთს მეროპის ბეღელს უძახდნენ და იქიდან ზიდავდნენ თითქმის სრულად იმ პურს, რაც კი რუსეთს მოსჭარბებოდა. მაგრამ ამ ბოლოს დროს ამერიკამ ძალიან ანა რუსეთის პურის ვაჭრობას და თან სხვა ვაჭრობასაც ფრთები მოაკვეცა. წრეულს კი მოუსალოდბის გამო მეროპიელებს რუსეთისათვის მიუშარათეთ და იქიდან აპირებენ დიდ-ძალის პურის გატანას. ეს გარემოება, რასაკვირველია, ფულს გააჩენს რუსეთში, ბანკებსაც ბევრი მიმართვენ ფულის შესანახავად და საზოგადოთ ფულის ცოტა სარგებლით შოვნაც გადავიღდება.

სახელმწიფოს ეკონომიურ მდგომარეობის მხედველი, მისი ბარომეტრა არის სახელმწიფო ბანკი, რომელიც თუ იაფის სარგებლით აძლევს სესხს, სხანს სახელმწიფოში ფული ბევრია; და აი როდესაც ამ ორიოდ თვის წინად რუსეთის სახელმწიფო ცემს თამასუქში წაწერილის ვალის მოშორებას. ხშირად პასუხის-მგებელს ხელში უჭირავს კიდევ რაიმე თამასუქი, «კვიტანცია», ვალის გადახდის დასამტკიცებლად, მაგრამ სრულიადაც არ იცის, რა არის მისი შინაარსი. რასაკვირველია, რომ პირველი ყოველთვის იგებენ საქმეს და არა ერთხელ და ორჯერ ართმევენ ერთსა და იმავე ვალსა.

რისაგან წარმოსდგება ეს ხშირი მოვლენა ხალხის ცხოვრებაში? როგორც მოგვხსენებთ, ჩვენს წარსულ ისტორიაში, საცა კანცელიარიის სახელიც არსად არ ისმოდა, ნაწერ პირობას, თამასუქს კაცი ძვირად სადამე შეხედებოდა, მარტვი სიტყვა, «ხელის ჩამორთმევა» ყველა ნაწერ პირობებზე უმტკაცესი იყო; ყოველ გვარ აღებ-მიცემობაში სუფევდა სიტყვიერი პირობა და სხვა არაფერი. მაგრამ მას აქეთ, რაც ჩვენ ცხოვრებას მოერიდა აუთვალაფი კანცელიარიები, დებარტამენტები, კანტორები, რაც საზოგადოება წაილევა სხვა და

ბანკი 7 1/2% იღებდა, ეხლა სჯერდება 6 1/2% და ეს ამბავი კარგი ნიშანი უნდა იყოს ვაჭრობის აღორძინებისათვის. იმედია, რომ ახლო მომავალში ხალხს შედგავთ მიეცემა იმ სისხლის მწოველებსაგან, რომელნიც 20 და 25 პროცენტს არა სჯერდება და ხან მათი უაღმარებობა იქამდისაც მიდის, რომ ვაჭრობულ კაცს აღარ ინდობენ და მანათზე მანათს სარგებელს ართმევენ.

ახალი აბაჯი.

მუშინ წინ ჩვენ მოვიხსენიეთ უმგზავსობა «მეშინების» გამგეობის განკარგულებისა. ეხლა კიდევ ამ საგნის შესახებ აი რა შეეიტყეთ: ხსენებულ გამგეობას ჰყავს თურმე დაქირავებული ორი თუ სამი პირი, რომელთაც შეეკეთილი აქეთ თითომ სა-მოც-სამოცი უბილეთო წარადგინოს დღეში. რასაკვირველია, ეს «მონადირეები» ეცდებიან, აღრე შეასრულონ თავიანთ საქმე და ამისათვის ვისაც არა მგონია, ქუჩაში ხელსა-სტაცებენ, რომ შემდეგ გადაწყვეტილის რიცხვის მორგებებისა, მთელის დღით თავისუფალნი შეიქნენ.

მგლებისა და სხვა ნადირის ხოცვის დროს კი გაგვიგონია ამისთანა ამბავი, მაგრამ აღამიანებზედ ნადირობა და მათი ნარდად აღება—პირველი გავგონება!

სამტრედილიდამა გვწერენ: სამტრედია იმერეთში ეკუთვნის იმ ადგილებს, რომელთაც სხვა სოფლებთან შედარებით კარგი მომავალი მოელოს. ეს ადგილი ათი-თხუთმეტის წლის წინად ტყესა და ღრეს წარმოადგენდა, რომლებშიაც ტურებისა და მგლების მეტი არა ბუდობდარა. შოთი-თილისის რკინის გზის გაყვანის შემდეგ ამ უდაბურს ადგილზე დაარსდა სტანცია სამტრედია სოფ-

სხვა დებულებებით და აყრიცხველ წესდებების «სტატებით», მას აქეთ სიტყვიერ პირობას, უთამასუქა მოწმობას აღარაფრითარი მნიშვნელობა აღარა აქვს; თუ გინდ ოცი კაცის დასწრობთაც აგესრულებინოს პირობა, სრულიად ფუჭად ჩაივლის შენი ფიციც, დამსწრე პირთა მოწმობაც, თუ კი ხელში რაიმე თამასუქი არ გიჭირავს. არა ჰგავს ჩენს უწინდელ ხეესურების ჩეულებას, რომლის ძალითაც უფლება გაქვს ერთის კაცის დასწრებით წახვიდე ხატში და დაფიცო, რომ რასაც მოპირდაპირე მთხოვეს, გადმიხდიაო და ამ ფიცის შემდეგ სრულიად განთავისუფლდე მოკამათის მოთხოვნილებისაგან.

ამასთანავე ხსენებულნი დებულებანი და წესდებანი ისეთი რთულნი და უცხონი არიან ყველა ამ საქმეში გაუწოთველ პირთათვის, რომ თუ მკორდნე და გამოცდილნი პირნი არ შეეწივნენ, კაცი უსათუოდ რაიმე ხოფათში გაებმის, მაგრამ სად არიან

ლების ძულაშის და საქილაფოს სამზღვარზე. ამ ყამად სამტრედია წარმოადგენს პატარა ვაჭრულს დაბას, რომელიც თან და თან იზდება, მეტადრე ბათუმის რკინის გზის გაყვანის შემდეგ. ამ ადგილებში მიწა, რომელსაც უწინ ერთობ მცირე ფასი ედო, დღეს ერთი ათად მომეტებულად ღირს. შოველივე ეს გასაკვირველი არ არის, თუ მოვიგონებთ სამტრედიის მდგომარეობას. სამტრედია მოქცეულია იმ ადგილში, სადაც შეიყრებიან იმერეთის, სამეგრელოს, გურუის და ბათუმის მხარის სხვადასხვა კუთხებიდან მოსვები საცხენოსნო და საქვეითო და რკინის გზები. ახლო-მახლო სამტრედიაზე მოდებულნი არიან კარგად მოზდილი სოფლები, მაგალითად, ძულაში და საქილაფო, რომელნიც მრავალ მცირე სოფლებისაგან შესდგებიან. ამიტომაც ადვილად საფიქრებელია, რომ სამტრედია ახლო მომავალში დიდ სავაჭრო დაბად გარდაიქცევა და შორს მომავალში ვინ იცის, შეიძლება, ქალაქობაც ეღიროს.

სამტრედიას და მდინარე სენის-წყლის შუა მდებარეობას ორი პატარა სოფელი: ნაფლოური და ილორი, რომელნიც თითქმის ერთს სოფელს შეადგენენ და ეკუთვნის საქილაფოს. ამ სოფლებში დღემდის არ არსებობს სახალხო სკოლა. მალა კი, მადლობა ღმერთს, მოუფიქრებიათ სკოლის დაარსება და სკოლის სადგომიც შეუძენიათ. მალა საქმე იმაზედა სდგას, რომ მიწა შეიძინონ სკოლისათვის. ეს საძნელო არ არის, მაგრამ ბრკოლდება შემდეგით: დღეს უფრო ხშირი მოსახლობაა ილორში, სენის-წყლის პირად, ვიდრე ნაფლოურში: სენის-წყლის-პირელებს სურთ სკოლა ილორში სამტრედიის მოშორებით; საბუთად ის მოჰყავთ, რომ მათი რიცხვი მომეტებულია; ნაფლოურელები კი იმას ცდილობენ, რომ სკოლა დაარსონ სამტრედიას. ეს სენის-წყლის

ამ გვარნი კეთილ მოწადინე პირნი? მართალია, ხსენებულმა რთულმა კანონებმა ამ უკანასკნელ შ წელიწადს დაჰბადა «დამცველთა წოდება», ადვოკატობა, მაგრამ ვინ არ იცის, რომ სიმართლე, პატიოსნება, დაჩაგრულთ გამოსარჩლება ადვოკატობის უმრავლესობას ლექსიკონში არ უწერია, რომ უმთავრესი იმათი წადილი, ლტოლვილობა უჯაფოთ, შეუწყობებლად ფულის შოვნაა.

თით კანონმდებელს სიმართლის დასაცველად დაუნიშნავს მსაჯულნი, მოსამართლენი, მაგრამ უმეტეს ნაწილში ვერც ესენი იცავენ ტყუილად ბრალდებულთა. ეს იმიტომ ხდება, რომ სხვათა შორის, სიმართლის წარმომადგენელი ხშირად ხელმძღვანელობენ არა კანონის დედა-აზრით, არამედ მისის გარეგანი მნიშვნელობით, კანონის ლიტონის სიტყვით. იმეითად იპოვება იმისთანა მოსამართლე, რომელიც საჩივარს ღრმად იკვლევდეს და არა კმაყოფილდებოდეს საქმის ფორმალურ დამ-

შუა და პირდებთან რკინის გზის გაყოლებით გზას, რომელსაც დღეს ყველანი მოკლევადიან პირენ ვეჭრობთ, რომ ნაფლოურლების განძახვა უფრო შესაწყნარებელია, იმიტომ რომ, თუმცა დღეს მათი რიცხვი ილორლებზე ნაკლებია, მაგრამ იმედია, რომ მოსახლობა ერთობ განვირდება ნაფლოურის და სამტრედიისაკენ; ამას დაეუმატოთ გზაც, რომელსაც დიდად საქიროებენ ორიენენი. ამ შემთხვევაში ორივე სოფლებებმა მომავალიც უნდა იქონიონ მხედველობაში.

ჩვენ შეეიტყეთ, რომ ბ. მოხევე რამდენიმე სცენის მოყვარითურთ დადის იმერეთის დიდ სოფლებში და სახალხო წარმოდგენებსა მართავს. ხალხს ყველგან თურმე მოსწონს ეს წარმოდგენები, თუმცა გარეგანის მხრივ წარმოდგენები ძალიან სუსტობენ. აქტიორები თურმე უპირიკებოთ გამოდიან, სცენათა აქეთ ხის სახლის მოაჯირი, პარტურად იმერული ეზო. ანტრაქტებში მაყურებელნი თურმე სიმინდებში დასეირნობენ.

ჩვენ გვწერენ აგრეთვე, რომ 31-ს ივლისს სოფ. მ. ქაოში (მელაის მხარე) იყო გამართული წარმოდგენა. წარმოდგენის: «ადვოკატები», კომედია მ. რ. მისთვისა და მესამე მოქმედება «მათიკოსი» ა. საგარე-ლისა. მქვის გასაფანტად, ვითომ ფული თავიანთ ჯიბის სასარგებლოდ არ უნდოდათ წარმომდგენლებს, ბ. ანტრეპრენიორს აჭიშაში დაუწერა «სხოლოა»: ყველანი იქნებიან მიწვეულნი მცირე საუბრეზე, გარდა აბაზიან ბილეთების ამღებლებისა. პირათაც ისე იყო დავარდნილი ხმა, რომ წარმოდგენის შემდეგ, რადგან ფული საქველ-მოქმედოთ არ იყო დანიშნული, ამიტომ უნდა გაიმართოს ვახშიმი დამსწრე საზოგადოებისთვის. საუბრე გამართეს, მართალია, მაგ-

ტიცებანს; ამიტომაც ისე ხშირად ისმის საჩივარი მსაჯულთ უსამართლობაზე, ბრუდელ საქმეების გადაჭრაზე და სხ. შემძლებელთ პირთ აქეთ კიდევ საშუალება, თავი როგორმე გაიმართლონ, მაგრამ გლენი-კაცისთვის კი ეს ძლიერ ძნელია, თითქმის შეუძლებელია, თუმცა კანონით ყველას მინიჭებული აქვს უფლება, რომ თუ ერთ ინსტანციაში წააგე საქმე, მეორეში გადაიტანო. საუბედუროდ გლენისთვის ეს ისე ძნელია, როგორც, ვთქვათ, გაჭენებულის ცხენის დაყენება. ამ საქმის გადატანას იმოდენა ხარჯი და ვაი-ვაგლახი მოზდევს, რომ ღარიბმა კაცმა თავისი ქონება სულ იმას უნდა ანაცვალოს, და ისიც ვინ იცის, გახდება რასმე, თუ არა. უფრო ხშირად საქმე უკუტრია მიდის და ბოლოს რჩება მარტო მთელი ოჯახის აზარება და ვალში ჩაფარდნა. ჩვენის აზრის დასამტკიცებლად ჩვენ შეგვეძლო ბევრი ფაქტები დაგვესახელებინა, მაგრამ ვიკმარებთ ერთს, რომელიც ამ დღეებში მოხდა თიანეთის მხარეში.

ბ. დიმიტრი ბაქრაძე სწერს, პეტრობურღში მცხოვრებმა ქართველმა წილობოვ, რომელიც ძველ ნოვოთა მოყვარულია. ამ შენიშვნით შეიძლება, რომ არამც თუ მარტო წამლები, არამედ ყველა ის პირი იქონიონ სახეში, რომელიც კი პეტრობურღში სცხოვრობენ და საქართველოს ისტორიის და არხეოლოგიის შესწავლას მისდევენ. ამიტომ მიიქცევიან ეს წერილი იმისათვის, ვისაც რიგია და მოვალეობა და თვით იმან ახსნას ამ პიროვნის საგვარტომო წიგნის განხილვის მიზნით. იმედი მაქვს, რომ ღერობაში ადგილს დაუთმობთ და დაეჭვდეთ ამ წერილს, რადგანც სწავლულმა წიგნმა დიდი ყურადღება მიიპყრო სწავლის არხეოლოგიურ კრებებზე.

ს. შიჭინაძე.
ქობულეთი, 10 აგვისტოს.

სამატი მთავარ გლეხებს დიდ ცოდვილ მათხნათ.

სამა-და-სხვა ამბავი.
მეხისაგან თვალდებარილი. სავა-
რეკლეტის ამბავსა სწორედ გასუთებისა:
ბუღაშინ ერთი ვაწი თითქმის სრულად
დაბრუნდა. რამაზას, 2-ს იგლისს,
თავის სახლის ქოში იდგა, რადგანც
უგრად საშინელი ჭკაჭკუსალი ასტუდა.
ის იყო დაპირა თურმე შინ შეივლა,
მაგრამ უგრად გაივლა, ცამ წამოიჭკა
და ბრძანა უსიდავო ძალამ ნაფოტსავით
მძლავრად აიტაცა და კედელს მიჯახსა. მიც-
ვადენ ნათესავები, უგრად მდებარე
აიყვანეს და ლოკინში ჩაწვიეს. ავად-
მყოფი მკვლავს და ფეხს იტვირდა,
თუმცა დამე მშვიდობიანად გაატარა.
მეორე დღით წინა დღის თითქმის
უსინათლო ფეხზე წამოდგა და ისე ჭხე-
დავდა ყოვლისფერს, რაგორც საღის
თაულების პატრონი.

მლოქტრონიული სახეული. თუ შე-
ძახსუნებულმა ამბავი მართლად, ელექტ-
რონიული ძალა უსაუფლოებს კერე ადამა-
ნის სასარგებლოდ არ მოქმედებს. თუ
კაცს ძლიერმა ელექტრონულმა დენამ ტან-
ში გაუშინა, შეიძლება ერთს წამში სუ-
ფაქტად აღიაროს. ეს მოვლენა ამერიკაში
სისხლის სამართალშია გამოკვლეული
და ამჟამად შეიძლება მოვლენა ელექტ-
რონიული ხალხი ამ ავსტრალიისა, რამდენ-
თაც საკვდილით დასჯა აქეთ გადაწვე-
ტილია ავსტრალიის დასავლეთ თურმე იმის-
თან სკამზედ, რომლის ფეხებიც მიწა-
ზედა სდგას და ძლიერს ელექტრონულს
დენას გაუტარებენ ტანში. რაგორცა
კოქით, ასე კაცი ერთს თვალის დასამ-
სამებაში კვდება და ისე რომ სრულიად
არავითარს ტვიფილს არა გრძნობს.

მლოქტრონიული კარეტა. რავი ამ
ძალაზედ ჩამოვარდა ღაზარავი, არ იქ-
ნება მკითხველს არ გაგვიჩნათ, რომ მს-
ლე კარეტებიც ამ ძალით დაიწვიენ საი-
რულს. პირადად ვიდრე სცადეს ელექტ-
რონიული კარეტები. გასაწყვიტებულმა სა-
ნახავია თურმე ეს კარეტები, რომლებ-
შიაც არაფერი არა ახა-რს და არც ჩუ-
ნი ნაცნობი ორთქლის მამინა მოხანს
სადმე. შავ კარეტშია გაკეთებული ელექტ-
რონიული მამინა, რომელსაც მათურებელი
კარეტს და კაცს ასე ჭკონია, გა-
რეტა ფეხისით მიდის.

მთელ-პროვარო გელი. ქალაქს კა-
შინკეს ასლო ამას წინად ერთის მდუჭ-
ნის ცოდვს ბავშვისათვის მუდუ გლეხებისა
და მათგან სარდაფში ჩასუდიფონ ბინ-
ვიდამ ღვინოს ჩამოსახსმელად. უგრად
ბინკის ქუშიდამ გამოსუდიფონ ორ-არ-
შინიანა გველი, ქალს წელზედ მგრან
შემოხვედა და მუდუს-წოვა დაეწყო.
ქალს საშინელი შეკვიფა და მამინე მე-
ზობლება მოგროვილიყვენ და ეს ქალი
თავის სამკუდილით დაზარეთში წაეყვანათ.
ეს გველი იმ გველებისა ყოფილიყო,
რომლებსაც შინაურ გველებს ეძახიან,
რძე უყვართ და არაფის არას ერჩიან.
ამათი მოკლა გლეხებს დიდ ცოდვილ
მათხნათ.

განსხადგანი
—
ა. პირაზაშვილის
რეპუტიციის და მოსამზადებელი
კლასები
ასტადებენ, რომ მიღება მოწათეების
იწყობა 22 აგვისტოდამ და სწავლა
პირველს სექტემბრიდამ. აღრესი:
პრივილო სოლომონის-ძის პესალო-
მოვის სახლებში, მბმჩესტენის ქუ-
ჩაზედ, ეგზარხის მოედანის მახლობ-
ლად. (20—1)

თილისის ძალაშის გაგმობა
სთბოვს ტრაქტორების, საკმელ-
სასმლის დუქნების და საქირაეებელ
ეზობების პატრონებს თილისში გა-
მოცხადდენ დილის ათ საათზედ ქა-
ლაქის რჩევის ზალაში პირველი ამ
წლის 5-სა და უკანასკნელი 7-ს სექ-
ტემბერს ამოსარჩეველად თავიანთ შო-
რის დეპუტატებისა, რომელთაც მო-
მავლის ოთხის წლისათვის აქციზი
უნდა გაანაწილონ თანხად 22 და
55 მუხლისა ტრაქტორებზედ წესდ-
ბულებსა. (3—2)

თილისის მალაზია
Maison de confiance
შეადარეთ ჩვენი ჩაი მოსკოვის ჩაის
1 მ. 10 კ. 1 მ. 40 კ.
— 1—20 — 1—60
— 1—40 — 1—80
— 1—60 — 2—
— 1—80 — 2—50
საუკეთესო 2 — „ — 3 — „
თქვე ისეილება სხვა საქონელიც: თო-
ფები, რეკლეკურები, კრაკოტები, ჭურ-
ჭელი, ჩაიდნები, გასაღებები, დასები,
კოვხები, ტაშტები, კაღები, ქაღალდი,
შოკოლადი, გაგო, განიუტები, მურაბე-
ბი, მაგნიზია, უნაგრები, გლეხისკა,
წინდები—განის და ქალის, სელ-სახო-
ცები, მაგნიტოშინ კალენკარი—სულ
ყველაფერი 25-დამ 50 პრცენტით უფ-
რო იაფად, ვიდრე სხვა რომელსამე მა-
დაზაშია.
ვინც ქალაქს გარედამ 25 მანეთიდან
1.000 მანეთამდინ საქონელს გამოი-
წერს, გასაგზავნს არაფერს არ ის-
დის. (100—21)

ბიბლიოგრაფიული განცხადება:
ბომლი, ანუ რეკლეტა ლექსთა კრება, მოსწოდელ ფრმათათვის (და-
მატება „ბუნების კარაი“) შედგენილი იაკობ გოგებაშვილისაგან, დაბეჭ-
და და იყიდება ჯამბიქელის გრაქურის წიგნის მაღასაში. ფასი ექსი
შაური, ვინც ერთად თუიდას ათს ეგზემპლარსა, წიგნი ხუთ შაურად
დაეძობათ.

დედანი ქართული წერისა, შედგენილი იაკობ გოგებაშვილისა-
გან, იბეჭდება და საქმოდგომით მზად იქნება. დედანს თან მოჰყვება სა-
წერი რეკლეტი, ლიტოგრაქიაში დაბეჭდილი და შიჭერის ფიცრები ბა-
დით, რომელნიც შეკუთილნი არიან გერმანიაში. (10—4)

ინგლისის მაღაზიაში
თიის-ვაშაშვიანი **გაპ-განსტარი**
ამგურეს თმას და ღრინდელ
ფეხს აძლევს, ფასი ერთი შუში-
სა 2 მან., გავსაწიით 2 მანეთი
და 28 კაპ. (100—26)

საკლბუსო **კალმები**
რომლებითაც შეიძლება წერა სულ მსხვილ. უსაფრთხოდ ქალაქადი ერთდ-ერთი
საკლბუსო—ინგლისის მაღაზია. იქვე აუარებული სხვა-და-სხვა ვაწარმისაგანდებო,
ყოველის „სელისათვის“—25% იაფად, ვინც სხვაგან იქვე მკლანი ქალაქადი,
განკრები, რეკლეტი, ღაქი, განანდაში, შენაღი, კაღები, ბეჭატნიკები, პრატო-
სიგარები, ალბომები, რამები, მაგრატლები, სამართებლები, სანთელი, საღესი,
გრამები ჭურჭლების საწმეად (ბორავსი), თეთრულისაგანის, შატრას საღესი,
იატავისათვის კლიანები, ტასტები, სავარძლები, საჭკები, სავარცხლები, ბეჭატ-
ნი, რარები, ბინკლები რულები, გატრავსები, მისის-სათები, ფომასები,
ტრამბეტები, მქეები, ნემსები, მაგნატები, სვისტოები, პომჩი, ქამრები,
სარტელები, საყუდური, პრობები, სავარძლები, კანები, ძილტრები, შროტა-
თავის. ტანისამოსის, ცხენის და მატენტიანი მაკინტაშები, კრავები, საეჭამო
ქალაქადი გატრ-კალმებისათვის და სხვ. და სხვ. იქვე მდებარე მთელსავე
ვატაშვი—20 კ. (100—67)

ი. ა. პილიპ-გაგლიაროვის
კერძო რეალურ სასწავლებელში
(თბილისი, პარონის ქუჩა, სახლი №10)
დამატებითი და მისალეი ეგზამენები
დაიწყობა 23 აგვისტოს, სწავლა კი
1 სექტემბერს. სასწავლებელში ოთხი
ნორმალური კლასია, აგრეთვე მო-
სამზადებელი კლასი და კლასი-
კური განყოფილება. მოწათენი მი-
იღებიან პანსიონერებათ, ნახევარპან-
სიონერებათ და თავისუფალ მოსია-
რულებათ. (10—6)

სოპნის სასულიერო სემინარიის
ზრუნველობა
ნარსუსიან
მოიწვევს იმ პირთ, რომელთაცა სურთ
სემინარიის მოწათეთა პანსიონერებათ
აყვანა. ამისათვის დანიშნულია ვაქ-
რობა (ტორგი) უპერეტორკოთ
მხრუწველობის რჩევაში 24 აგვის-
ტოს, საღამოს რვა საათზედ. და-
წვირლებით პირობები მსურველთ შე-
უძლიანთ შეიტყონ სემინარიის კან-
ცელიარიაში ყოველ დღე, გარდა
კვირა-უქმე დღეებისა, დილის 10 სა-
ათიდან შუადღის 12 საათამდე.
(3—3)